

Ankestyrelsens undersøgelse af
Kommunernes efterlevelse
af nævnsafgørelser

November 2013

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Forord	1
2 Sammenfatning	2
3 Overordnede resultater fra undersøgelsen	4
3.1 Fordeling af ydelsesområder	4
3.2 Indhold i afgørelsen	5
3.3 Tidsramme for effektivering	6
3.4 Begrundelse for sagsbehandlingstid	7
4 Afgørelser som kan effektiveres uden kommunal afgørelse	9
4.1 Fordeling af ydelsesområder	9
4.2 Tidsramme for effektivering	10
4.3 Begrundelse for sagsbehandlingstid	10
5 Afgørelse som indeholder delvis hjemvisning	12
5.1 Fordeling af ydelsesområder	12
5.2 Tidsramme for effektivering	12
5.3 Begrundelse for sagsbehandlingstid	13
Bilag 1 Metode	15
5.4 Indhentning og screening af afgørelser	16
5.5 Formidling af afgørelser til kommuner	16
Bilag 2 Spørgeskema	18

1 Forord

I forlængelse af forespørgselsdebatten F 16 i Folketinget i 12/13 folketingssamling har Socialministeriet bedt Ankestyrelsen gennemføre en undersøgelse af kommunernes efterlevelse af de sociale nævns afgørelser, herunder rettidigheden heraf. Undersøgelsen af rettidigheden tager afsæt i debatten om, hvorvidt kommunerne effektuerer nævnenes afgørelser inden for en rimelig tid.

Formålet med undersøgelsen er at kortlægge, inden for hvilken tidsramme kommunerne effektuerer de sociale nævns afgørelser på en række udvalgte lovområder, og dermed give et overblik over, hvornår borgeren får den bevilgede hjælp, som nævnet har truffet afgørelse om. Undersøgelsen vedrører afgørelser inden for servicelovens §§ 83-86 og §§ 95-99 om hjælp på voksenområdet (ældre, udsatte og handicappede), hvor de sociale nævn i 2012 har ændret eller ophævet de kommunale afgørelser. Afgørelserne vedrører følgende ydelsesområder:

- Personlig og praktisk hjælp (SEL § 83)
- Afløsning og aflastning (SEL § 84)
- Socialpædagogisk bistand (SEL § 85)
- Genoptræning (SEL § 86)
- Kontant tilskud til hjælp (SEL § 95)
- Borgerstyret personlig assistance (SEL § 96)
- Ledsagerordning (SEL § 97)
- Kontaktperson for døvblinde (SEL § 98)
- Støtte- og kontaktpersonordningen (SEL § 99)

2 Sammenfatning

Ankestyrelsen har med denne undersøgelse kortlagt, inden for hvilken tidsramme de kommunale myndigheder efterlever ankemyndighedernes afgørelser inden for servicelovens §§ 83-86 og §§ 95-99 om hjælp på voksenområdet.

Undersøgelsens fokus og omfang

Undersøgelsens fokus er kommunernes effektivering af samtlige afgørelser, hvor de sociale nævn i 2012 har ophævet eller ændret kommunens afgørelse på de nævnte områder på baggrund af en klage fra borgeren.

De sociale nævn traf i 2012 i alt 1.364 afgørelser om servicelovens §§ 83-86 og §§ 95-99, heraf udgør de 145 afgørelser, der er i fokus i denne undersøgelse 11 procent.¹ I 57 procent af klagerne stadfæstede nævnet kommunens afgørelse. I 21 procent blev sagen hjemvist, og i 12 procent valgte nævnene at afvise eller henvise klagen.²

Ud af de 145 afgørelser, som er udvalgt til nærværende undersøgelse, er 14 afgørelser udgået, se bilag 1 om undersøgelsens metode. Der indgår således i alt 131 afgørelser i undersøgelsen.

Den største gruppe afgørelser, som indgår i undersøgelsen, handler om personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83 (39 procent), socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85 (24 procent) og borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96 (12 procent).

Hovedresultater

Undersøgelsen viser, at kommunerne har effektueret nævnets afgørelse inden for en måned i 69 procent af de undersøgte afgørelser, svarende til 90 ud af 131 afgørelser. I 19 procent af afgørelserne har kommunen haft en sagsbehandlingstid på 1 til 3 måneder. I 11 procent af afgørelserne er der gået mere end 3 måneder, før borgeren har modtaget den hjælp, som det sociale nævn har truffet afgørelse om.

I 41 ud af 131 afgørelser, svarende til 31 procent, hvor kommunen har været mere end en måned om at effektuere afgørelsen fra det sociale nævn, har Ankestyrelsen bedt kommunen om at give en begrundelse herfor. I 12 ud af de 41 sager begrundede kommunen sagsbehandlingstiden med behov for yderligere udredning af borgerens behov. I andre 12 sager begrundes den manglende implementering med forhold hos borgeren, som kan handle om manglende fremmøde eller manglende tilvejebringelse af dokumentation til sagsoplysningen. I 11 sager begrundede kommunen sagsbehandlingstiden med andre årsager, hvilket eksempelvis kan handle om

¹ Ankestyrelsens ankestatistik, tabellen bygger på indberettede kvartalstal for 2012.

² Omgørelsesprocenten inden for servicelovens §§ 83-99 svarer til omgørelsesprocenten på hele det sociale område.

personalemangel i kommunen. I 6 sager begrundes sagsbehandlingstiden med, at ydelsen ikke er bestilt af kommunen, eller ydelsen er bestilt, men ikke leveret.

3 Overordnede resultater fra undersøgelsen

I dette kapitel beskrives de overordnede resultater fra undersøgelsen. Indledningsvis beskrives, hvordan afgørelserne fordeler sig på de enkelte ydelsesområder. Dernæst belyses indholdet i nævnsafgørelserne og tidsrammen for kommunernes effektivering af de sociale nævns afgørelser. Afslutningsvis afrapporteres kommunernes begrundelser for sagsbehandlingstiden.

3.1 Fordeling af ydelsesområder

Undersøgelsen omfatter 131 afgørelser som de sociale nævn har ændret eller ophævet inden for servicelovens §§ 83–86 og §§ 95–99 i 2012. 51 af de 131 afgørelser vedrører personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, jf. tabel 3.1.

Tabel 3.1 Fordeling af ydelsesområder.

	Antal	Procent
§ 83 - Personlig og praktisk hjælp (SEL § 83)	51	39
§ 84 - Afløsning og aflastning (SEL § 84)	6	5
§ 85 - Socialpædagogisk bistand (SEL § 85)	32	24
§ 86 - Genoptræning (SEL § 86)	1	1
§ 95 - Kontant tilskud til hjælp (SEL § 95)	12	9
§ 96 - Borgerstyret personlig assistance (SEL § 96)	16	12
§ 97 - Ledsagerordning (SEL § 97)	11	8
§ 98 - Kontaktperson for døvblinde (SEL § 98)	2	2
§ 99 - Støtte- og kontaktpersonordningen (SEL § 99)	0	0
I alt	131	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne

32 afgørelser vedrører socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85, og 16 afgørelser handler om borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96. De øvrige afgørelser fordeler sig med 12 afgørelser om kontant tilskud til hjælp efter § 95, og 11 afgørelser om ledsageordning efter servicelovens § 97, mens afgørelser efter §§ 84, 86, 98 og 99 omhandler 9 afgørelser

3.2 Indhold i afgørelsen

Undersøgelsen omfatter afgørelser, hvor det sociale nævn har ophævet eller ændret kommunens afgørelse om udmåling af hjælp efter servicelovens §§ 83–86 og §§ 95-99.

Retsvirkningen af det sociale nævns afgørelse afhænger af den enkelte sags karakter. Afgørelserne kan overordnet inddeles i tre kategorier:

- En ændring af kommunens afgørelse, hvor hjælpen til borgeren kan effektueres uden en ny kommunal afgørelse.
- En ændring, som indeholder en delvis hjemvisning, hvor kommunen ofte vil have behov for at træffe en ny afgørelse.
- En ophævelse af kommunens afgørelse hvorved kommunens afgørelse er ugyldig.

3.2.1 Afgørelser som kan effektueres uden en kommunal afgørelse

Hvis nævnet har vurderet, at der er tilstrækkeligt grundlag i sagen til at foretage en realitetsvurdering, har nævnet truffet afgørelse om selve omfanget af den hjælp, som borgeren fremadrettet har ret til. Det kan eksempelvis handle om, at nævnet har truffet afgørelse om, at borgeren har ret til et bestemt antal timer hjemmehjælp eller størrelsen på et økonomisk tilskud.

Når kommunen modtager en sådan afgørelse, vil kommunen oftest have mulighed for at effektuere nævnets afgørelse uden ophold i sagen.

3.2.2 Afgørelser som indeholder en delvis hjemvisning

I andre sager, hvor nævnet har vurderet, at der ikke foreligger et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag til at træffe en udtømmende afgørelse, vil afgørelsen ofte indeholde en delvis hjemvisning. Det betyder, at en del af afgørelsen hjemvises til fornyet behandling i kommunen. I disse tilfælde vil der ofte være behov for, at kommunen træffer en ny afgørelse i sagen, før borgeren kan modtage den hjælp, som nævnet har truffet afgørelse om.

Afgørelsen kan eksempelvis handle om, at nævnet, i modsætning til kommunen, har fundet, at borgeren er omfattet af målgruppen for et bestemt ydelsesområde, og derfor har ret til hjælp. Samtidig har det ikke været muligt for nævnet at træffe afgørelse om den konkrete udmåling af hjælpen til borgeren, da kommunen ikke har fundet anledning til at oplyse sagen i forhold til en sådan udmåling. Nævnet er i sådanne tilfælde nødsaget til at hjemvise denne del af afgørelsen til fornyet behandling i kommunen.

Når kommunen modtager en afgørelse, som indeholder en delvis hjemvisning, vil kommunen i øvrigt ofte have behov for at foretage et eller flere sagsbehandlingstrin i sagen; alt afhængig af sagens karakter.

3.2.3 Afgørelser hvor nævnet ophæver kommunens afgørelse

Når det sociale nævn har ophævet kommunens afgørelse, så betyder det, at kommunens afgørelse ikke længere er gyldig. I nogle tilfælde har nævnet vurderet, at kommunen skal genoprette den hjælp, som borgeren modtog før. I andre tilfælde har nævnet ophævet afgørelsen, og hjemvist til fornyet behandling af sagen.

Ud af de 131 afgørelser, udgør halvdelen en ændring af kommunens afgørelse, som kan effektueres, uden at kommunen skal træffe en ny afgørelse, jf. tabel 3.2.

Tabel 3.2 Indhold i afgørelsen

	Antal	Procent
En ændring af kommunens afgørelse, hvor hjælpen til borgeren kan effektueres uden kommunen skal træffe en ny afgørelse.	65	50
En ændring som indeholder en delvis hjemvisning, hvor der er behov for, at kommunen træffer en ny afgørelse, eksempelvis om udmåling af hjælp til borgeren.	61	47
En ophævelse af kommunens afgørelse	5	4
I alt	131	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

I 47 procent af afgørelserne indeholder nævnets afgørelse en delvis hjemvisning, hvor der kan være behov for, at kommunen træffer en ny afgørelse, før borgeren kan modtage den hjælp, som nævnet har truffet afgørelse om. I 4 procent af afgørelserne har nævnet ophævet kommunens afgørelse.

3.3 Tidsramme for effektivering

Undersøgelsen viser, at kommunerne har effektueret nævnets afgørelse inden for en måned i 69 procent af de undersøgte afgørelser, svarende til 90 ud af de 131 afgørelser, jf. tabel 3.3 nedenfor.

Tabel 3.3 Tidsramme for effektivering

Antal dage	0-15	16-30	31-60	61-90	> 90	I alt
Antal	71	19	15	11	15	131
Procent	54	15	11	8	11	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

Kommunerne har i deres besvarelser gjort Ankestyrelsen opmærksom på, at borgeren i 13 ud af de 90 afgørelser har fået bevilget hjælpen, inden kommunen har modtaget nævnsafgørelsen. I hovedparten af de 13 afgørelser skyldes dette, at kommunen har modtaget nye oplysninger i sagen i klageperioden, og på den baggrund truffet ny afgørelse om hjælp til borgeren. Nye oplysninger i sagen er ofte fremkommet ved en revurdering, en opfølgning eller ved, at borgeren selv har henvendt sig til kommunen. I enkelte tilfælde har borgeren modtaget ydelsen i hele den mellemliggende klageperiode. Det vil sige, at kommunen har valgt ikke at effektuere sin egen afgørelse, før afgørelsen i klagesagen forelå. Eksempler på dette er nævnsafgørelser, som handler om tilbagebetaling af depositum, manglende udarbejdelse af handleplan eller ændring af lovgrundlag for bevillingen. I disse tilfælde har klagebehandlingen i det sociale nævn ikke resulteret i ophold i ydelsen.

Undersøgelsen viser endvidere, at der i 26 afgørelser er gået mellem 1 og 3 måneder, før borgeren har modtaget den hjælp, som nævnet har truffet afgørelse om.

I 15 afgørelser har kommunen haft en sagsbehandlingstid på mere end 3 måneder.

3.4 Begrundelse for sagsbehandlingstid

I 41 ud af de 131 afgørelser, hvor kommunen har været mere end en måned om at effektuere afgørelsen, har Ankestyrelsen bedt kommunen om at angive en begrundelse herfor. I 12 ud af de 41 afgørelser oplyser kommunen, at sagsbehandlingstiden skyldes et behov for yderligere udredning af borgerens behov jf. tabel 3.4.

Tabel 3.4 Begrundelse for sagsbehandlingstid på mere end 30 dage.

	Antal	Procent
Ydelsen er ikke bestilt af kommunen	3	7
Ydelsen er bestilt, men ikke leveret	3	7
Manglende implementering beror på forhold ved borgeren	12	29
Den delvise hjemvisning har medført behov for yderligere udredning af borgerens behov	12	29
Andet	11	27
I alt	41	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

I andre 12 sager begrundes den manglende implementering på forhold ved borgeren. Det kan eksempelvis handle om, at borgeren har været lang tid om at tilvejebringe dokumentation til oplysning af sagen, eller at borgeren har aflyst visitationsmøde med kommunen.

I 11 sager har kommunen begrundet sagsbehandlingstiden med andre årsager, end de oplyste muligheder ovenfor. Det handler eksempelvis om følgende:

- Afgørelsen blev modtaget i sommerferieperiode.
- Afgørelsen handlede om en løntilskudsregulering, som først skulle udregnes og udbetales via lønsystem.
- Personalemangel i kommunen.
- Kommunens sagsbehandlingstid.
- Opsigelsesvarsel hos tidligere hjælper.
- Kommunen har anket nævnets afgørelse³.
- Kommunen var uenig i nævnets afgørelse, og traf efterfølgende en ny afgørelse, som borgeren påklagede igen, og hvor nævnet gav kommunen medhold.⁴

I 3 sager begrundede kommunen den manglende effektuering med, at ydelsen ikke var bestilt, og i de sidste 3 sager blev sagsbehandlingstiden begrundet med, at ydelsen var bestilt, men ikke leveret.

³ Det bemærkes, at en klage som udgangspunkt ikke har opsættende virkning.

⁴ Ankestyrelsen har i undersøgelsen ikke vurderet lovligheden eller rigtigheden i kommunernes begrundelser, se afsnit 5.5 i bilag 1.

4 Afgørelser som kan effektueres uden kommunal afgørelse

Afgørelserne, som indgår i undersøgelsen, kan opdeles i to næsten lige store grupper. En gruppe, som kan effektueres uden en kommunal afgørelse (50 procent), og en gruppe, som indeholder en delvis hjemvisning i nævnsafgørelsen (47 procent) jf. tabel 3.2 i foregående kapitel. I dette kapitel uddybes resultaterne for de 65 afgørelser, som kan effektueres uden en kommunal afgørelse. I kapitel 5 afrapporteres resultaterne for de 61 afgørelser, som indeholder en delvis hjemvisning.

I de sidste 5 afgørelser, hvor nævnet har ophævet kommunens afgørelse, viser undersøgelsen, at kommunen har effektueret hjælpen inden for 10 dage i alle fem tilfælde. Resultaterne for denne andel afgørelser behandles derfor ikke i et særskilt kapitel.

4.1 Fordeling af ydelsesområder

Undersøgelsen viser, at 28 af de 65 afgørelser, som kan effektueres uden en ny kommunal afgørelse, omhandler personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, jf. tabel 4.1.

Tabel 4.1 Fordeling af ydelsesområder.

	Antal	Procent
§ 83 - Personlig og praktisk hjælp (SEL § 83)	28	43
§ 84 - Afløsning og aflastning (SEL § 84)	5	8
§ 85 - Socialpædagogisk bistand (SEL § 85)	11	17
§ 86 - Genoptræning (SEL § 86)	1	2
§ 95 - Kontant tilskud til hjælp (SEL § 95)	3	5
§ 96 - Borgerstyret personlig assistance (SEL § 96)	8	12
§ 97 - Ledsagerordning (SEL § 97)	7	11
§ 98 - Kontaktperson for døvblinde (SEL § 98)	2	3
§ 99 - Støtte- og kontaktpersonordningen (SEL § 99)	0	0
I alt	65	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

11 afgørelser handler om socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85, og 8 afgørelser handler om borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96, mens 7 afgørelser handler om ledsageordning efter servicelovens § 97.

4.2 Tidsramme for effektivering

Undersøgelsen viser, at 51 af de 65 afgørelser effektiveres inden for en måned, jf. tabel 4.2.

Tabel 4.2 Tidsramme for effektivering af hjælpen.

Antal dage	0-15	16-30	31-60	61-90	> 90	I alt
Antal	42	9	6	3	5	65
Procent	65	14	9	5	8	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

I 9 sager går der mellem 1 og 3 måneder inden at borgeren modtager hjælpen, og i de sidste 5 sager går der mere end 3 måneder.

4.3 Begrundelse for sagsbehandlingstid

Undersøgelsen viser, at borgeren har modtaget hjælpen senere end 30 dage efter nævnets afgørelse i 22 procent af tilfældene, selvom der ikke var behov for en kommunal afgørelse. Det svarer til 14 ud af 65 afgørelser. Ankestyrelsen har bedt kommunen om en begrundelse for, hvorfor det har taget mere end 1 måned at effektivere nævnets afgørelse. Ud af de 14 afgørelser, har 5 kommuner oplyst, at sagsbehandlingstiden beror på forhold ved borgeren jf. tabel 4.3.

Tabel 4.3 Begrundelse for sagsbehandlingstid på mere end 30 dage.

	Antal	procent
Ydelsen er ikke bestilt af kommunen	2	14
Ydelsen er bestilt, men ikke leveret	1	7
Manglende implementering beror på forhold ved borgeren	5	36
Andet	6	43
I alt	14	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

I 6 sager begrundes kommunerne sagsbehandlingstiden med andre årsager, end de oplyste muligheder ovenfor. Det handler eksempelvis om følgende:

- Personalemangel i kommunen.
- Kommunen var uenig i nævnets afgørelse, og traf efterfølgende en ny afgørelse, som borgeren påklagede igen, og hvor nævnet gav kommunen medhold.
- Kommunen skønnede at nævnet havde overset væsentlige oplysninger i sagen, og havde behov for uddybning af nævnets afgørelse.⁵

⁵ Ankestyrelsen har i undersøgelsen ikke vurderet lovligheden eller rigtigheden i kommunernes begrundelser, se afsnit 5.5 i bilag 1.

5 Afgørelse som indeholder delvis hjemvisning

I dette kapitel uddybes resultaterne fra de 61 afgørelser, som indeholder en delvis hjemvisning. Indledningsvis beskrives fordelingen af ydelsesområder, og dernæst beskrives tidsrammen for kommunernes effektivering samt begrundelse for sagsbehandlingstid.

5.1 Fordeling af ydelsesområder

Undersøgelsen viser, at 21 ud af de 61 afgørelser handler om personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83 jf. tabel 5.1.

Tabel 5.1 Fordeling af ydelsesområder

	Antal	Procent
§ 83 - Personlig og praktisk hjælp (SEL § 83)	21	34
§ 84 - Afløsning og aflastning (SEL § 84)	1	2
§ 85 - Socialpædagogisk bistand (SEL § 85)	19	31
§ 86 - Genoptræning (SEL § 86)	0	0
§ 95 - Kontant tilskud til hjælp (SEL § 95)	8	13
§ 96 - Borgerstyret personlig assistance (SEL § 96)	8	13
§ 97 - Ledsagerordning (SEL § 97)	4	7
§ 98 - Kontaktperson for døvblinde (SEL § 98)	0	0
§ 99 - Støtte- og kontaktpersonordningen (SEL § 99)	0	0
I alt	61	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

19 afgørelser omhandler socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85. 8 afgørelser handler om kontant tilskud efter servicelovens § 95, og andre 8 afgørelser handler om borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96.

5.2 Tidsramme for effektivering

Lidt over halvdelen af afgørelserne, som indeholder en delvis hjemvisning, er blevet effektiveret inden for en måned, svarende til 55 procent, jf. tabel 5.2.

Tabel 5.2 Tidsramme for effektivering af hjælpen.

Antal dage	0-15	16-30	31-60	61-90	> 90	I alt
Antal	24	10	9	8	10	61
Procent	39	16	15	13	16	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

Borgeren har fået bevilget hjælpen inden for 1 til 3 måneder i 17 sager, mens kommunen i de sidste 10 sager har været mere end 3 måneder om at effektuere nævnets afgørelse.

5.3 Begrundelse for sagsbehandlingstid

Ud af de 61 afgørelser, som indeholder en delvis hjemvisning, har kommunerne haft en sagsbehandlingstid på mere end 30 dage i 27 sager. I 12 af de 27 sager oplyser kommunen, at den manglende effektivering skyldes behov for yderligere udredning af borgerens behov, jf. tabel 5.3.

Tabel 5.3 Begrundelse for sagsbehandlingstid på mere end 30 dage.

	Antal	Procent
Ydelsen er ikke bestilt af kommunen	1	4
Ydelsen er bestilt, men ikke leveret	2	7
Manglende implementering beror på forhold ved borgeren	7	26
Den delvise hjemvisning har medført behov for yderligere udredning af borgerens behov	12	44
Andet	5	19
I alt	27	100

Kilde: Spørgeskema til kommunerne.

I 7 sager, oplyser kommunen, at den manglende implementering beror på forhold ved borgeren. Kommunen har begrundet sagsbehandlingstiden med en anden årsag end de oplyste svarkategorier ovenfor i 5 sager. Begrundelserne handler blandt andet om følgende:

- Afgørelsen handlede om en løntilskudsregulering, som først skulle udregnes og udbetales via lønsystem.
- Kommunens sagsbehandlingstid.
- Kommunen har anket nævnets afgørelse.⁶

⁶ Det bemærkes, at en klage som udgangspunkt ikke har opsættende virkning.

- Opsigelsesvarsel hos tidligere hjælper.⁷

⁷ Ankestyrelsen har i undersøgelsen ikke vurderet lovligheden eller rigtigheden i kommunernes begrundelser, se afsnit 5.5 i bilag 1.

Bilag 1 Metode

Ankestyrelsens ankestatistik omfatter alle afgørelser fra de sociale nævn og beskæftigelsesankenævnene i statsforvaltningerne. Ifølge statistikken ophævede og/eller ændrede de sociale nævn i alt 145 kommunale afgørelser inden for servicelovens §§ 83-99 i 2012. Ankestyrelsen har derfor i samarbejde med Social- og Integrationsministeriet valgt at foretage en målrettet kortlægning på samtlige nævnsafgørelser inden for disse ydelsesområder, som dækker et bredt udsnit af ydelser på voksenhandicapområdet, og hvor nævnenes afgørelser ikke har opsættende virkning. Ydelserne dækker over følgende:

- Personlig og praktisk hjælp (SEL § 83)
- Afløsning og aflastning (SEL § 84)
- Socialpædagogisk bistand (SEL § 85)
- Genoptræning (SEL § 86)
- Kontant tilskud til hjælp (SEL § 95)
- Borgerstyret personlig assistance (SEL § 96)
- Ledsagerordning (SEL § 97)
- Kontaktperson for døvblinde (SEL § 98)
- Støtte- og kontaktpersonordningen (SEL § 99)

Afgørelser, som vedrører servicelovens § 94 om borgerens mulighed for selv at udpege person til udførelse af opgaver om personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83 indgår i undersøgelsen i kategorien "Personlig og praktisk hjælp (SEL § 83)".

Servicelovens §§ 87-93 vedrører primært regler om kommunens behandling af borgerens ansøgning, skriftlighed i afgørelsen og bestemmelser om tilrettelæggelse og levering af

hjælpen. Bestemmelserne vedrører ikke direkte borgerrettede ydelsesområder, hvorfor de sociale nævn ikke har anført en af disse bestemmelser, som det primære lovgrundlag i de undersøgte afgørelser. Bestemmelserne indgår derfor ikke i nærværende undersøgelse.

5.4 Indhentning og screening af afgørelser

Ankestyrelsen har indhentet afgørelserne fra de sociale nævn, og foretaget en indledende screening. På baggrund af screeningen er Ankestyrelsen blevet opmærksom på, at 11 afgørelser ikke opfylder kriterierne for at blive medtaget i undersøgelsen. Efterfølgende har enkelte kommuner endvidere efterfølgende selv gjort Ankestyrelsen opmærksom på, at yderligere 3 afgørelser ikke opfylder kriterierne for at indgå i nærværende undersøgelse. Ankestyrelsen har været enig i denne vurdering, og afgørelserne er derfor udtaget af undersøgelsen. Nedenfor er oplistet hovedårsagerne til, at afgørelserne er udgået.

- Afgørelser, hvor nævnet stadfæster kommunens afgørelse om afslag på ydelse⁸.
- Afgørelser, hvor lovgrundlaget falder udenfor §§ 83 - 86 og §§ 95 - 99 (Bistandslovgivningen, merudgifter efter servicelovens § 100, EU-lovgivning).
- Afgørelser, hvor borger er fraflyttet kommunen, og hvor nævnet anmoder borger om at ansøge på ny.
- Afgørelser hvor kommunen ikke har haft mulighed for at effektuere nævnsafgørelsen på grund af omstændigheder, der ligger uden for kommunen. Da nævnsafgørelsen ikke indeholder en dato for effektivering af hjælpen, er afgørelsen derfor taget ud af undersøgelsen.

I alt 14 afgørelser er bortfaldet, og der indgår derfor 131 afgørelser i undersøgelsen.

5.5 Formidling af afgørelser til kommuner

Efter den indledende screening har Ankestyrelsen videreformidlet afgørelserne til de berørte kommuner, og via et spørgeskema jf. bilag 2 bedt kommunerne om at besvare, inden for hvilken tidsramme borgeren har modtaget den hjælp, som nævnet har truffet afgørelse om. Såfremt kommunerne har været mere end 30 dage om at effektuere nævnsafgørelsen, er kommunerne blevet bedt om en begrundelse herfor. Ankestyrelsen har ikke forholdt sig yderligere til kommunernes sagsbehandlingstider.

Ankestyrelsen har ikke vurderet det juridiske indhold i hver enkel afgørelse, men udelukkende foretaget en kortlægning af tidsrammen for kommunernes effektivering af nævnsafgørelserne. Ankestyrelsen har i undersøgelsen ikke vurderet lovligheden eller rigtigheden af hverken kommunernes eller nævnenes afgørelser. Vi har heller ikke

⁸ At afgørelsen er medtaget oprindeligt må således skyldes en fejl i indberetningen til ankestatistikken.

vurderet relevansen af den sagsbehandling, som er foretaget i kommunerne inden afgørelserne er blevet effektueret.

Bilag 2 Spørgeskema

Spørgeskema til undersøgelse af kommunernes efterlevelse af nævnsafgørelser:

1. Angiv journalnummeret på nævnets afgørelse?

Hjælpetekst: Journalnummeret står til venstre på afgørelsens første side. (eksempel: 2012-584/1369)

2. Hvilken § handler nævnsafgørelsen om? (Mulighed for at angive § ud fra opstilling af §§ 83-99)

Hjælpetekst: Hvis afgørelsen vedrører flere §§, så bedes du angive den §, hvor nævnet har vurderet, at kommunen skal foretage en ændring af sin afgørelse.

2.a Kommentarfelt med mulighed for at uddybe besvarelse af spørgsmål 2.

3. Hvad er indholdet af nævnets afgørelse?

Svarmuligheder:

- a. En ændring af kommunens afgørelse, hvor hjælpen til borgeren kan effektueres uden kommunen skal træffe en ny afgørelse.
- b. En ændring som indeholder en delvis hjemvisning, hvor der er behov for, at kommunen træffer en ny afgørelse, eksempelvis om udmåling af hjælp til borgeren.
- c. Andet (angiv)

4. Hvornår har borgeren modtaget den hjælp, som nævnet har truffet afgørelse om? (angiv dato)

Hjælpetekst:

- Hvis nævnets afgørelse handler om udmåling af hjælp/omfang af støtte, angiv dato for, hvornår hjælpen er tilgængelig for borgeren.
- Ved løbende udgifter, angiv dato for, hvornår borger har modtaget ny bevillingsskrivelse og hjælpen er tilgængelig for borgeren.
- Ved engangsudgifter, angiv dato for, hvornår borgeren har fået betalt sine omkostninger eller har haft mulighed for at afholde udgiften.

(Spørgsmål 5 aktiveres, hvor besvarelse af spørgsmål 4 viser, at kommunen har været mere end 30 dage om at give hjælpen)

5. Borgeren har modtaget hjælpen xx antal dage efter nævnet har truffet afgørelse, hvad er årsagen?

Svarmuligheder:

- a. Ydelsen er ikke bestilt
- b. Ydelsen er bestilt, men ikke leveret
- c. Manglende implementering beror på forhold ved borgeren
 - i. Borgeren reagerer ikke på henvendelse fra kommunen
 - ii. Borgeren er fraflyttet kommunen
 - iii. Borgeren er uden fast adresse
- d. Andet (angiv)

- e. Den delvise hjemvisning har medført behov for yderligere udredning (svarmulighed aktiveres kun, hvis kommunen har angivet svarmulighed b i spørgsmål 3)